

<https://www.bas.bg/?p=54851>

Икономистите на БАН: Мерките за енергийна ефективност да се съобразят с териториалните различия и уязвимост на домакинствата

петък, 7 март 2025 | Категории: [Човек и общество](#) | Етикети: [Институт за икономически изследвания](#)

Съобразяването с териториалните различия в социалната и енергийната уязвимост на домакинствата е силен инструмент за преодоляване на бедността и неравенствата, и постигане на по-широк обхват на мерките с едни и същи финансови средства. Например, повишаването на енергийната ефективност на индивидуалните къщи е икономически по-целесъобразно от изпълнението на тези мерки за многофамилните сгради. Причината за това е, че финансирането може да се предоставя с доходен критерий само за най-уязвими домакинства с 3 или повече членове. С инвестиция от 100 млн. лв. и лимит на финансирането на домакинство до 20 хил. лв. ще бъдат санирани 5.7% от къщите с три и повече живущи, в които живеят 23 598 енергийно бедни лица, докато жилищните сгради ще са едва 0.92 на сто от уязвимите групи, с 11 362 живущи. Това е изключително важно за постигане на ефективност на инвестициите по Националния социален план за климата, който трябва да бъде подаден към ЕК до 30 юни тази година. Очаква се Социалният климатичен фонд да предоставя финансова подкрепа за уязвимите граждани, домакинства и микро предприятия, засегнати от новата схема за търговия с емисии в сградите и транспорта, от 1 януари 2026 г.

Това стана ясно на кръгла маса за представяне на резултати от проект: „Географски подход за изготвяне на Национална карта на енергийната уязвимост на домакинствата в България“, който се финансира от Европейската климатична фондация. Водеща организация по него е WWF България, а съизпълнител – Институтът за икономически изследвания при Българската академия на науките.

В кръглата маса участваха близо 40 представители на държавни институции, бизнеса и НПО, а резултатите от регионалното изследване с карта на енергийната и социална уязвимост на домакинствата в България бяха представени от доц. Теодора Пенева от ИИИ при БАН.

Инвестицията в повишаване на енергийната ефективност на сградите е насочена към дългосрочно намаляване на разходите за енергия и обхваща специфични уязвими групи с ясни критерии за доход и размер на домакинството, посочи тя. Адресирани към енергийно бедните домакинства в индивидуални къщи, мерките биха осигурили устойчив ефект върху енергийната бедност. Отделно биха предложили и най-висок потенциал за реална промяна в качеството на живот, особено в области с голям дял многочленни домакинства. За да се увеличи обхватът на инвестицията, може да се комбинира с по-нискобюджетни частични мерки за топлоизолация, подмяна на дограма и отоплителни системи в райони с по-малко големи домакинства, смята доц. Пенева.

Изследването въвежда цялостен индекс за енергийна уязвимост с 11 индикатора, разделени в 3 групи – енергийни нужди, социална уязвимост и енергийна бедност. Получените резултати сочат, че най-уязвимите области в България, с най-високи енергийни нужди и най-много проблеми от гледна точка на социалната уязвимост са София област, Разград, Велико Търново, Видин и Добрич.

Велико Търново е с най-висока социална уязвимост, заедно с Ловеч, Хасково, Ямбол, Сливен, Монтана. Без Велико Търново, това са областите, които имат най-ниски доходи средно на лице и висок дял на лицата в бедност, и най-високи нива на безработица, каза доц. Теодора Пенева. По думите ѝ безработицата във Велико Търново е много ниска – само 4%, но доходите са с 37% по-ниски от София град, като столицата е взета като най-добре представящата се област в това отношение. Най-критично е положението в Сливен, където доходите са с 47% по-ниски от тези в София.

Освен доходите, социалната уязвимост и енергийните нужди в изследването е взет под внимание и видът на ползваното отопление.

Резултатите сочат, че домакинствата, които се отопляват на дърва, са с много по-ниски доходи от другите домакинства. Средният доход при тях е 2 078 лв. на лице, на въглища – 2 365 лв., на ток – 2 404 лв., а на газ – 3 112 лв. Изводът от това е, че енергийната бедност в България е по-тясно свързана с ползването на дърва, с ниските доходи, високия дял на лица с доход под линия на бедност, и с липсата на мерки за енергийна ефективност, и много по-малко с ползването на газ и безработицата, подчерта доц. Теодора Пенева.

По думите ѝ държавата няма програма за подпомагане на енергийно бедните, независимо че по официални данни те са около 1.8 млн или близо 60% от населението в страната. За намаляването на дела на 20-22% от населението в бедност водеща роля следва да имат политиките за доходите, заетостта и икономическото развитие на страната, а не енергийната политика, смята икономистът.

Реалистично е да се говори за извеждане от енергийна бедност на около 600 хил. души до 2050 г, при равни други условия като цени на енергийните ресурси, обща база на населението и т.н., стана ясно по време на кръглата маса.

<https://presscenters.com/News/250435/ikonomistite-na-ban-merkite-za-energiyna-efektivnost-da-se-suobrazyat-s-teritorialnite-razlichiya-i>

Икономистите на БАН: Мерките за енергийна ефективност да се съобразят с териториалните различия и уязвимост на домакинствата

[Българска академия на науките](https://www.bas.bg/?p=54851) / пт, 07 март 2025 11:08 / <https://www.bas.bg/?p=54851>

Съобразяването с териториалните различия в социалната и енергийната уязвимост на домакинствата е силен инструмент за преодоляване на бедността и неравенствата, и постигане на по-широк обхват на мерките с едни и същи финансови средства. Например, повишаването на енергийната ефективност на индивидуалните къщи е икономически по-целесъобразно от изпълнението на тези мерки за многофамилните сгради. Причината за това е, че финансирането може да се предоставя с доходен критерий само за най-уязвими домакинства с 3 или повече членове. С инвестиция от 100 млн. лв. и лимит на финансирането на домакинство до 20 хил. лв. ще бъдат санирани 5.7% от къщите с три и повече живущи, в които живеят 23 598 енергийно бедни лица, докато жилищните сгради ще са едва 0.92 на сто от уязвимите групи, с 11 362 живущи. Това е изключително важно за постигане на ефективност на инвестициите по Националния социален план за климата, който трябва да бъде подаден към ЕК до 30 юни тази година. Очаква се Социалният климатичен фонд да предоставя финансова подкрепа за уязвимите граждани, домакинства и микро предприятия, засегнати от новата схема за търговия с емисии в сградите и транспорта, от 1 януари 2026 г.

Това стана ясно на кръгла маса за представяне на резултати от проект: „Географски подход за изготвяне на Национална карта на енергийната уязвимост на домакинствата в България“, който се финансира от Европейската климатична фондация. Водеща организация по него е WWF България, а съизпълнител – Институтът за икономически изследвания при Българската академия на науките.

В кръглата маса участваха близо 40 представители на държавни институции, бизнеса и НПО, а резултатите от регионалното изследване с карта на енергийната и социална уязвимост на домакинствата в България бяха представени от доц. Теодора Пенева от ИИИ при БАН.

Инвестицията в повишаване на енергийната ефективност на сградите е насочена към дългосрочно намаляване на разходите за енергия и обхваща специфични уязвими групи с ясни критерии за доход и размер на домакинството, посочи тя. Адресирани към енергийно бедните домакинства в индивидуални къщи, мерките биха осигурили устойчив ефект върху енергийната бедност. Отделно биха предложили и най-висок потенциал за реална промяна в качеството на живот, особено в области с голям дял многочленни домакинства. За да се увеличи обхватът на инвестицията, може да се комбинира с по-нискобюджетни частични мерки за топлоизолация, подмяна на дограма и отоплителни системи в райони с по-малко големи домакинства, смята доц. Пенева.

Изследването въвежда цялостен индекс за енергийна уязвимост с 11 индикатора, разделени в 3 групи – енергийни нужди, социална уязвимост и енергийна бедност. Получените резултати сочат, че най-уязвимите области в България, с най-високи енергийни нужди и най-много проблеми от гледна точка на социалната уязвимост са София област, Разград, Велико Търново, Видин и Добрич.

Велико Търново е с най-висока социална уязвимост, заедно с Ловеч, Хасково, Ямбол, Сливен, Монтана. Без Велико Търново, това са областите, които имат най-ниски доходи средно на лице и висок дял на лицата в бедност, и най-високи нива на безработица, каза доц. Теодора Пенева. По думите ѝ безработицата във Велико Търново е много ниска – само 4%, но доходите са с 37% по-ниски от София град, като столицата е взета като най-добре представящата се област в това отношение. Най-критично е положението в Сливен, където доходите са с 47% по-ниски от тези в София.

Освен доходите, социалната уязвимост и енергийните нужди в изследването е взет под внимание и видът на ползваното отопление.

Резултатите сочат, че домакинствата, които се отопляват на дърва, са с много по-ниски доходи от другите домакинства. Средният доход при тях е 2 078 лв. на лице, на въглища – 2 365 лв., на ток – 2 404 лв., а на газ – 3 112 лв. Изводът от това е, че енергийната бедност в България е по-тясно свързана с ползването на дърва, с ниските доходи, високия дял на лица с доход под линия на бедност, и с липсата на мерки за енергийна ефективност, и много по-малко с ползването на газ и безработицата, подчерта доц. Теодора Пенева.

По думите ѝ държавата няма програма за подпомагане на енергийно бедните, независимо че по официални данни те са около 1.8 млн или близо 60% от населението в страната. За намаляването на дела на 20-22% от населението в бедност водеща роля следва да имат политиките за доходите, заетостта и икономическото развитие на страната, а не енергийната политика, смята икономистът.

Реалистично е да се говори за извеждане от енергийна бедност на около 600 хил. души до 2050 г, при равни други условия като цени на енергийните ресурси, обща база на населението и т.н., стана ясно по време на кръглата маса.

<https://kompasbg.com/news/ikonomistite-na-ban-merkite-za-energijna-efektivnost-da-se-saobrazyat-s-teritorialnite-razlichiya-i-uyazvimost-na-domakinstvata/>

Икономистите на БАН: Мерките за енергийна ефективност да се съобразят с териториалните различия и уязвимост на домакинствата

- 7 март 2025 | 12:18

Съобразяването с териториалните различия в социалната и енергийната уязвимост на домакинствата е силен инструмент за преодоляване на бедността и неравенствата, и постигане на по-широк обхват на мерките с едни и същи финансови средства. Например, повишаването на енергийната ефективност на индивидуалните къщи е икономически по-целесъобразно от изпълнението на тези мерки за многофамилните сгради. Причината за това е, че финансирането може да се предоставя с доходен критерий само за най-уязвими домакинства с 3 или повече членове. С инвестиция от 100 млн. лв. и лимит на финансирането на домакинство до 20 хил. лв. ще бъдат санирани 5.7% от къщите с три и повече живущи, в които живеят 23 598 енергийно бедни лица, докато жилищните сгради ще са едва 0.92 на сто от уязвимите групи, с 11 362 живущи. Това е изключително важно за постигане на ефективност на инвестициите по Националния социален план за климата, който трябва да бъде подаден към ЕК до 30 юни тази година. Очаква се Социалният климатичен фонд да предоставя финансова подкрепа за уязвимите граждани, домакинства и микро предприятия, засегнати от новата схема за търговия с емисии в сградите и транспорта, от 1 януари 2026 г.

Това стана ясно на кръгла маса за представяне на резултати от проект: „Географски подход за изготвяне на Национална карта на енергийната уязвимост на домакинствата в България“, който се финансира от Европейската климатична фондация. Водеща организация по него е WWF България, а съизпълнител – Институтът за икономически изследвания при Българската академия на науките.

В кръглата маса участваха близо 40 представители на държавни институции, бизнеса и НПО, а резултатите от регионалното изследване с карта на енергийната и социална уязвимост на домакинствата в България бяха представени от доц. Теодора Пенева от ИИИ при БАН.

Инвестицията в повишаване на енергийната ефективност на сградите е насочена към дългосрочно намаляване на разходите за енергия и обхваща специфични уязвими групи с ясни критерии за доход и размер на домакинството, посочи тя. Адресирани към енергийно бедните домакинства в индивидуални къщи, мерките биха осигурили устойчив ефект върху енергийната бедност. Отделно биха предложили и най-висок потенциал за реална промяна в качеството на живот, особено в области с голям дял многочленни домакинства. За да се увеличи обхватът на инвестицията, може да се комбинира с по-нискобюджетни частични мерки за топлоизолация, подмяна на дограма и отоплителни системи в райони с по-малко големи домакинства, смята доц. Пенева.

Изследването въвежда цялостен индекс за енергийна уязвимост с 11 индикатора, разделени в 3 групи – енергийни нужди, социална уязвимост и енергийна бедност. Получените резултати сочат, че най-уязвимите области в България, с най-високи енергийни нужди и най-много проблеми от гледна точка на социалната уязвимост са София област, Разград, Велико Търново, Видин и Добрич.

Велико Търново е с най-висока социална уязвимост, заедно с Ловеч, Хасково, Ямбол, Сливен, Монтана. Без Велико Търново, това са областите, които имат най-ниски доходи средно на лице и висок дял на лицата в бедност, и най-високи нива на безработица, каза доц. Теодора Пенева. По думите ѝ безработицата във Велико Търново е много ниска – само 4%, но доходите са с 37% по-ниски от София град, като столицата е взета като най-добре представящата се област в това отношение. Най-критично е положението в Сливен, където доходите са с 47% по-ниски от тези в София.

Освен доходите, социалната уязвимост и енергийните нужди в изследването е взет под внимание и видът на ползваното отопление.

Резултатите сочат, че домакинствата, които се отопляват на дърва, са с много по-ниски доходи от другите домакинства. Средният доход при тях е 2 078 лв. на лице, на въглища – 2 365 лв., на ток – 2 404 лв., а на газ – 3 112 лв. Изводът от това е, че енергийната бедност в България е по-тясно свързана с ползването на дърва, с ниските доходи, високия дял на лица с доход под линия на бедност, и с липсата на мерки за енергийна ефективност, и много по-малко с ползването на газ и безработицата, подчерта доц. Теодора Пенева.

По думите ѝ държавата няма програма за подпомагане на енергийно бедните, независимо че по официални данни те са около 1.8 млн или близо 60% от населението в страната. За намаляването на дела на 20-22% от населението в бедност водеща роля следва да имат политиките за доходите, заетостта и икономическото развитие на страната, а не енергийната политика, смята икономистът.

Реалистично е да се говори за извеждане от енергийна бедност на около 600 хил. души до 2050 г, при равни други условия като цени на енергийните ресурси, обща база на населението и т.н., стана ясно по време на кръглата маса.

<https://news.bg/society/ikonomisti-ot-ban-pritesneni-ot-lipsata-na-programa-za-podpomagane-na-energiyno-bednite.html>

Икономисти от БАН притеснени от липсата на програма за подпомагане на енергийно бедните

Автор:

news.bg

07.03.2025 12:12:17

Източник: архив БГНЕС

Държавата няма програма за подпомагане на енергийно бедните, независимо че по официални данни те са около 1.8 млн или близо 60% от населението в страната. Това притеснение изрази икономисти от БАН по време на кръгла маса за представяне на резултати от проект: "Географски подход за изготвяне на Национална карта на енергийната уязвимост на домакинствата в България.

В кръглата маса участваха близо 40 представители на държавни институции, бизнеса и НПО, а резултатите от регионалното изследване с карта на енергийната и социална уязвимост на домакинствата в България бяха представени от доц. Теодора Пенева от ИИИ при БАН.

Пенева отбеляза, че за намаляването на дела на 20-22% от населението в енергийна бедност водеща роля следва да имат политиките за доходите, заетостта и икономическото развитие на страната, а не енергийната политика. Според нея **реалистично да се говори за извеждане от енергийна бедност на около 600 хил. души до 2050 г.,** при равни други условия като цени на енергийните ресурси, обща база на населението и т.н.

Участниците в срещата се обединиха около тезата, че съобразяването с териториалните различия в социалната и енергийната уязвимост на домакинствата е силен инструмент за преодоляване на бедността и неравенствата, и постигане на по-широк обхват на

мерките с едни и същи финансови средства. Те посочиха, че повишаването на енергийната ефективност на индивидуалните къщи е икономически по-целесъобразно от изпълнението на тези мерки за многофамилните сгради.

Причината за това е, че **финансирането може да се предоставя с доходен критерий само за най-уязвими домакинства с 3 или повече членове**. С инвестиция от 100 млн. лв. и лимит на финансирането на домакинство до 20 хил. лв. ще бъдат санирани 5.7% от къщите с три и повече живущи, в които живеят 23 598 енергийно бедни лица, докато жилищните сгради ще са едва 0.92 на сто от уязвимите групи, с 11 362 живущи. Това е изключително важно за постигане на ефективност на инвестициите по Националния социален план за климата, който трябва да бъде подаден към ЕК до 30 юни тази година. Очаква се Социалният климатичен фонд да предоставя финансова подкрепа за уязвимите граждани, домакинства и микро предприятия, засегнати от новата схема за търговия с емисии в сградите и транспорта, от 1 януари 2026 г.

Източник: ИИИ при БАН

Доцент Теодора Пенева отбеляза, че инвестицията в повишаване на енергийната ефективност на сградите е насочена към дългосрочно намаляване на разходите за енергия. По думите ѝ то обхваща специфични уязвими групи с ясни критерии за доход и размер на домакинството. Тя е на мнение, че адресирани към енергийно бедните домакинства в индивидуални къщи, мерките биха осигурили устойчив ефект върху енергийната бедност.

Изследването на ИИИ при БАН въвежда цялостен индекс за енергийна уязвимост с 11 индикатора, разделени в 3 групи - енергийни нужди, социална уязвимост и енергийна бедност. Резултатите показват, че най-уязвимите области в България, с най-високи енергийни нужди и най-много проблеми от гледна точка на социалната уязвимост са София област, Разград, Велико Търново, Видин и Добрич.

Велико Търново е с най-висока социална уязвимост, заедно с Ловеч, Хасково, Ямбол, Сливен, Монтана. Без Велико Търново, това са областите, които имат най-ниски доходи средно на лице и висок дял на лицата в бедност, и най-високи нива на безработица. Безработицата във Велико Търново е много ниска - само 4%, но доходите са с 37% по-ниски от София град, като столицата е взета като най-добре представящата

се област в това отношение. Най-критично е положението в Сливен, където доходите са с 47% по-ниски от тези в София. Освен доходите, социалната уязвимост и енергийните нужди в изследването е взет под внимание и видът на ползваното отопление.

Според изследването на икономистите от БАН домакинствата, които се отопляват на дърва, са с много по-ниски доходи от другите домакинства. Средният доход при тях е 2 078 лв. на лице, на въглища - 2 365 лв., на ток - 2 404 лв., а на газ - 3 112 лв. **Изводът от това е, че енергийната бедност в България е по-тясно свързана с ползването на дърва, с ниските доходи, високия дял на лица с доход под линия на бедност, и с липсата на мерки за енергийна ефективност, и много по-малко с ползването на газ и безработицата.**